

VAALIT
VAL

MEDDELANDE OM VÄLFÄRDSOMRÅDESVALET 2022

Social- och hälsovårdsreformen (sote-reformen) träder i kraft den 1 januari 2023. I reformen överförs ansvaret för ordnandet av social- och hälsovården samt räddningsväsendet från kommunerna till 21 välfärdsområden. Helsingfors stad är dock inget välfärdsområde och hör inte till något välfärdsområde. Staden sköter själv sina social- och hälsovårdstjänster och räddningsväsendet.

Välfärdsområdena är offentligrättsliga samfund som är separata från kommunerna och staten och som har självstyre inom sitt område. Välfärdsområdena bildas i huvudsak utifrån den nuvarande landskapsindelningen. I landskapet Nyland finns dock fyra välfärdsområden.

Välfärdsområdets högsta beslutande organ är välfärdsområdesfullmäktige som väljs av kommunens invånare. Medlemmarna i välfärdsområdesfullmäktige, det vill säga fullmäktigeledamöterna, väljs i ett välfärdsområdesval.

Det första välfärdsområdesvalet förrättas **söndagen den 23 januari 2022**.

Mandatperioden för välfärdsområdesfullmäktige som väljs i valet inleds i början av mars 2022 och fortsätter till slutet av maj 2025. Från och med 2025 förrättas välfärdsområdesvalet samtidigt som kommunalvalet.

I välfärdsområdesvalet kan myndiga finska medborgare som bor i Finland samt på vissa villkor medborgare från andra länder som bor i Finland rösta och ställa upp som kandidat.

Att rösta är frivilligt i Finland.

Välfärdsområdesval förrättas inte i Helsingfors stad och i landskapet Åland.

Rösträtt – vem får rösta

Du får rösta i välfärdsområdesvalet om du är finsk medborgare eller medborgare i något annat land i Europeiska unionen, Island eller Norge och uppfyller följande kriterier:

- du fyller 18 år senast på valdagen (23 januari 2022)
- du har hemkommun i Finland, i en kommun som hör till något välfärdsområde den 3 december 2021.

Om du är medborgare i något annat land får du rösta i välfärdsområdesvalet om

- du fyller 18 år senast på valdagen (23 januari 2022)

- du har hemkommun i Finland, i en kommun som hör till något välfärdsområde den 3 december 2021
- du har haft hemkommun i *någon* kommun i Finland i minst två år utan avbrott före den 3 december 2021.

Hemkommunen fastställs i enlighet med lagen om hemkommun. I allmänhet är hemkommunen den kommun där du bor.

Din hemkommun bestämmer också till vilket välfärdsområde du hör, det vill säga i vilket välfärdsområde du är röstberättigad i välfärdsområdesvalet. I välfärdsområdesvalet kan du endast rösta på en kandidat från ditt eget välfärdsområde.

I välfärdsområdesvalet 2022 är hemkommunen den kommun som är angiven som din hemkommun i befolkningsdatasystemet den 3 december 2021 kl. 24.

Vid behov kan du kontrollera uppgiften om hemkommun hos Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

Meddelande om rösträtt skickas till alla röstberättigade

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata upprätthåller ett rösträttsregister med uppgifter om alla röstberättigade. Man behöver inte separat anmäla sig till rösträttsregistret.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata skickar senast **den 30 december 2021** ett meddelande om rösträtt i form av ett meddelandekort till varje röstberättigad vars adress är känd. Du får meddelandekortet i elektronisk form om du har tagit i bruk Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas elektroniska kommunikationstjänst Suomi.fi-meddelanden (mer information på adressen www.suomi.fi/meddelanden). I meddelandet om rösträtt finns anvisningar om röstningen, information om ditt röstningsställe på valdagen, information om välfärdsområdesfullmäktiges uppgifter samt en förteckning över förhandsröstningsställen nära din bostadsort. Du behöver inte nödvändigtvis ta meddelandet om rösträtt med dig till röstningsstället, det räcker med identitetsbevis.

Valbarhet – vem får ställa upp som kandidat

Du är valbar och kan ställa upp som kandidat i välfärdsområdesvalet i ditt välfärdsområde om du uppfyller följande kriterier:

- din hemkommun hör till det välfärdsområde i vars fullmäktige du tänker kandidera
- du har rösträtt i något välfärdsområde
- du har inte omyndigförklarats genom ett domstolsbeslut.

Vissa statstjänstemän som räknas upp i lagen om välfärdsområden samt välfärdsområdets ledande tjänstemän och anställda är dock inte valbara i välfärdsområdesvalet.

Uppställande av kandidater i välfärdsområdesvalet

I välfärdsområdesvalet får kandidater ställas upp av

- registrerade partier
- röstberättigade som har bildat en valmansförening.

Partierna beslutar om sina egna kandidater enligt sina regler. Om du vill bli kandidat för ett parti måste du komma överens om saken med partiet.

För att grunda en valmansförening behövs minst 50 röstberättigade invånare i välfärdsområdet.

Två eller flera partier har rätt att bilda valförbund. Två eller flera valmansföreningar har rätt att bilda en gemensam lista.

Ett parti, ett valförbund eller en gemensam lista får i välfärdsområdet ha högst 1,25 gånger det antal kandidater som väljs. Till fullmäktige väljs beroende på välfärdsområdets invånarantal 59–79 ledamöter.

Varje kandidat har ett eget nummer. Över kandidaterna upprättas en tryckt sammanställning av kandidatlistorna, i vilken kandidaterna antecknas i nummerordning med början från nummer 2. I sammanställningen har kandidaterna grupperats enligt parti och gemensam lista. För varje kandidat uppges i sammanställningen följande uppgifter: namn, kandidatnummer och titel/yrke/syssla samt hemkommun. Av sammanställningen av kandidatlistorna framgår dessutom

- vilka partier som har bildat valförbund
- vilka valmansföreningar som har bildat en gemensam lista
- vilka partier som inte hör till något valförbund
- vilka kandidater som står utanför den gemensamma listan.

Kandidatlistorna sammanställs i alla välfärdsområden den 23 december 2021. Ditt välfärdsområdes sammanställning finns bland annat i valbåsen och på justitieministeriets valsidor (www.vaalit.fi/sv). Om du förhandsröstar någon annanstans än i ditt eget välfärdsområde kan du be valfunktionären om ett kandidatbok där det finns uppgifter om alla kandidater i välfärdsområdena.

Röstningstider

Du kan rösta antingen på valdagen söndagen den 23 januari 2022 eller före valdagen under förhandsröstningen. Du kan bara rösta en gång. Att rösta två gånger är straffbart enligt strafflagen.

Förhandsröstning:

Förhandsröstningen inleds **onsdagen den 12 januari 2022**.

Förhandsröstningen avslutas utomlands **lördagen den 15 januari 2022** och i Finland **tisdagen den 18 januari 2021**. På vissa förhandsröstningsställen är röstningstiden kortare.

Du kan förhandsrösta på vilket förhandsröstningsställe som helst i hemlandet eller utomlands. Förhandsröstningsställen är

- i hemlandet förhandsröstningsställen utsedda av kommunerna, ofta till exempel kommunala ämbetsverk
- många finländska beskickningar utomlands
- anstalter, såsom sjukhus, verksamhetsenheter inom socialvården och straffanstalter.
I anstalterna kan endast personer som vårdas eller har tagits in på anstalterna rösta.
- finländska fartyg som befinner sig utomlands medan förhandsröstningen pågår. På ett fartyg får endast fartygets personal rösta, passagerarna får inte rösta ombord på fartyget.

Röstning på valdagen:

Röstningen på valdagen hålls **söndagen den 23 januari 2022 klockan 9–20**.

På valdagen kan du rösta endast på det röstningsställe som har antecknats i den anmälan om rösträtt som skickats till dig.

Hemmaröstning:

Om din rörelse- eller funktionsförmåga är så begränsad att du inte utan oskäliga svårigheter kan ta dig till röstningsstället kan du rösta hemma under förhandsröstningstiden.

Anmälan om hemmaröstning ska göras senast **tisdagen den 11 januari 2022** före klockan 16. Anmälan görs till centralvalnämnden i hemkommunen, vars kontaktuppgifter finns i meddelandet om rösträtt. En närståendevårdare som bor i samma hushåll kan under vissa förutsättningar rösta samtidigt.

Brevröstning:

Om du under hela förhandsröstningstiden och på valdagen befinner dig utomlands kan du också rösta per brev från utlandet.

För att rösta per brev måste du beställa brevröstningsmaterialet från justitieministeriets beställningstjänst till någon adress utomlands. Beställningen kan göras tidigast tre månader före valdagen. Som röstberättigad ansvarar du själv för att du beställer brevröstningshandlingarna i tillräckligt god tid så att du hinner returnera brevröstningens ytterkuvert till centralvalnämnden i din kommun inom den tidsfrist som föreskrivs i vallagen.

Så här röstar du

Förhandsröstning och röstning på valdagen sker på röstningsstället. Du kan rösta på endast en kandidat som har antecknats i sammanställningen av kandidatlistorna i ditt välfärdsområde.

1) Styrk din identitet för valfunktionären genom att uppvisa pass, identitetskort, körkort eller annan motsvarande handling. Valfunktionären ger dig en röstsedel.

2) Gå till valbåset. I valbåset får finnas endast en person åt gången.

3) Ange på röstedeln numret på den kandidat som du röstar på. Du får endast rösta på en kandidat. Anteckna kandidatens nummer i cirkeln inuti röstedeln. Gör inga andra anteckningar på röstedeln. Vik röstedeln så att det nummer du angett blir innanför vecket och inte syns utåt.

4) För röstedeln hopvikt till valfunktionären. Valfunktionären stämplar röstedeln.

5a) Om du röstar på valdagen, lägg den stämplade röstedeln i valurnan.

5b) Om du röstar i förhandsröstningen ger valfunktionären dig ett valkuvert. Lägg den stämplade röstedeln i kuvertet och tillslut det.

Om din förmåga att anteckna kandidatens nummer på röstedeln är väsentligt nedsatt, får du vid röstningen anlita ett biträde eller en valförrättare som du valt. Biträdet får inte vara en person som är kandidat i valet eller en nära släkting till en kandidat. Biträdet är skyldigt att bevara valhemligheten, dvs. hemlighålla den information som han eller hon fått i samband med röstningen.

Mer information

- Mer information om valet ges av kommunens centralvalnämnd. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata svarar på frågor som gäller den personliga rösträtten. Bådas kontaktuppgifter finns i anmälan om rösträtt.
- Förhandsröstningsställets adresser och öppettider, anvisningar för beställning av brevröstning, information om kandidaterna och annan information om valet finns på justitieministeriets valsidor på adressen www.vaalit.fi/sv.
- Uppgifter om kandidaterna i välfärdsområdesvalet finns på justitieministeriets valsidor efter den 23 december 2021 och uppgifter om förhandsröstningsställena efter den 5 november 2021.